

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษานี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (operational research) เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง หอผู้ป่วยอายุรกรรมพิเศษ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ได้แก่ 1) ผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง โดยขณะแรกไม่พบแผลกดทับจำนวน 20 คน เข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยอายุรกรรมพิเศษ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ตั้งแต่เดือนกรกฎาคมถึงสิงหาคม พ.ศ. 2557 2) ญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุจำนวน 20 คน 3) บุคลากรทีมผู้ดูแลจำนวน 16 คน ประกอบด้วยพยาบาลวิชาชีพจำนวน 8 คน และผู้ช่วยพยาบาลจำนวน 8 คน ปฏิบัติงานที่หอผู้ป่วยอายุรกรรมพิเศษ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการศึกษาค้างนี้เป็นแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง หอผู้ป่วยอายุรกรรมพิเศษ โรงพยาบาลแมคคอร์มิค ผู้ศึกษาใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกของบรรจงพร กันเผือก (2551) ซึ่งแนวปฏิบัติดังกล่าวประกอบด้วยสาระสำคัญ 6 หมวด ได้แก่ 1) การประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับ (pressure sore risk assessment) 2) การดูแลสภาพผิวหนัง (skin caring) 3) การจัดท่า (positioning) 4) การใช้อุปกรณ์ช่วยลดแรงกด (pressure redistributing devices) 5) ภาวะโภชนาการ (nutrition) และ 6) การจัดโปรแกรมให้ความรู้ (educational programs) ซึ่งผู้ศึกษาได้นำไปประเมินคุณภาพของแนวปฏิบัติทางคลินิก (The Appraisal of Guidelines Research and Evaluation [AGREE], 2009) โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้างนี้ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง ซึ่งเป็นแบบประเมินความเสี่ยงต่อการเกิดแผลกดทับของบราเดน (The Braden scale for predicting pressure sore Risk) 2) แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง 3) แบบบันทึกข้อมูล

ของญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุ 4) แบบบันทึกข้อมูลของบุคลากรทีมผู้ดูแล 5) แบบบันทึกอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง 6) แบบประเมินความพึงพอใจของผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองหรือญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุ ต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง และ 7) แบบประเมินความพึงพอใจของบุคลากรทีมผู้ดูแลต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง

ผู้ศึกษาใช้กรอบแนวคิดของการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้ของสมาคมพยาบาลอเมริกัน ประเทศแคนาดา (RNAO, 2012) ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ระบุปัญหา ทบทวนปัญหา และการเลือกใช้นโยบายปฏิบัติ 2) ปรับปรุงแนวปฏิบัติให้เหมาะสมกับบริบท ระบุ วิเคราะห์ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทรัพยากร 3) การประเมินปัญหาและสิ่งสนับสนุนในการใช้นโยบายปฏิบัติ 4) เลือกและปรับปรุงกลยุทธ์ในการนำแนวปฏิบัติไปใช้ 5) การตรวจสอบและการประเมินผลลัพธ์ของการใช้นโยบายปฏิบัติ และ 6) การสนับสนุนการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกไปใช้อย่างยั่งยืนวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนาโดยใช้ค่าความถี่และร้อยละ

ผลการศึกษาพบว่า

1. ภายหลังจากการนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองไปใช้ พบว่าอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองกลุ่มที่ใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกพบอุบัติการณ์การเกิดแผลกดทับต่ำกว่ากลุ่มที่ไม่ใช้นโยบายปฏิบัติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < .05$)

2. บุคลากรทีมผู้ดูแลมีความพึงพอใจต่อการใช้นโยบายปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 87.50

3. ญาติหรือผู้ดูแลผู้ป่วยสูงอายุมีความพึงพอใจต่อการได้รับการดูแลตามแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองในระดับมากคิดเป็นร้อยละ 90

ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

ด้านการบริหาร

1. ควรมีการเสนอผลลัพธ์ทั้งหมดให้แก่ทีมผู้บริหารและทีมพัฒนาคุณภาพโรงพยาบาลเพื่อกำหนดเป็นนโยบายและมีการนำแนวปฏิบัติไปใช้ในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการปฏิบัติ และนำมาซึ่งคุณภาพของการดูแลผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองต่อไป

2. ควรมีการเตรียมหน่วยงานอุปกรณ์และความรู้ของบุคลากรทีมผู้ดูแลเพื่อให้มีความพร้อมและมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติให้ถูกต้องทุกขั้นตอนควรมีการจัดอบรมให้ความรู้แก่เจ้าหน้าที่ในเรื่องความรู้ความเข้าใจและขั้นตอนในการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมอง อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

ด้านการปฏิบัติการพยาบาล

ฝ่ายการพยาบาลควรนำแนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองไปประยุกต์ใช้ในผู้ป่วยที่เป็นโรคหลอดเลือดสมองทุกกลุ่มอายุเพื่อเพิ่มมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยโรคหลอดเลือดสมองให้ครอบคลุม

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาประสิทธิผลของการใช้แนวปฏิบัติทางคลินิกสำหรับป้องกันการเกิดแผลกดทับในผู้ป่วยสูงอายุโรคหลอดเลือดสมองควรมีการติดตามผลลัพธ์ด้านอื่นร่วมด้วยเช่นอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนและค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลจำนวนวันนอนในโรงพยาบาล